

Extrém sportokkal és lemezlovásokkal az aktív ifjúsági közösségekért Ajkán

Beszélgetés Nagy Balázssal

Nagy Balázs ajkai közösségi munkás a helyi ifjúságnak szervez programokat a Nagy László Városi Könyvtár és Szabadidőközpontban. A kulturális közfoglalkoztatás indulása előtt lehetetlen volt, hogy csak ifjúsági programokkal foglalkozzon valaki az intézményben. Munkájára a helyi képviselőtestület is felfigyelt. Meghívást kapott Ajka város népességmegtartó és népességnövekedést előidéző intézkedéstervezetének előkészítő tanácskozáására. 2015. júliusban ajkai fiatalokkal részt vett a Nemzeti Művelődési Intézet által szervezett Ifjúsági tréningen a Zöld Lakban. Főszervezője volt az Ajkai Fiatalok Napjának az

Országos Gördeszkás Versenynek az ajkai Extrém Sportparkban, valamint a Játék és Sport Pikniknek az ajkai Cívillház udvarán. Szeptemberben önállóan szervezte meg az Ajkai Liget DJ Fesztivált. Segítette az Extrém sportok Egyesülete Ajka megalakulását. Arra, hogy miért vesz részt a kulturális közfoglalkoztatásban – immár harmadjára – jó oka van. Lelkesíti ez a munka, szívesen tanulná is, ha lenne rá mód.

Mezei Orsolya: Egy új szemlélettel érkezted, ami azért szerencsés, mert Ajkán minden feltétel adott – mintegy 7 tagintézménnyel, színházzal, könyvtárral, sport és szabadidős egységgel rendelkeztek – a programok megvalósításához. Hogyan fogadtak, mint közösségi munkást? Mi motivált arra, hogy szülővárosodban fiatalokkal kezdj el foglalkozni ebben a programban?

Nagy Balázs: Azt láttam, hogy a fiataloknak nincsenek lehetőségeik és maguktól sem nagyon csinálnak semmit. Üzletvezető voltam egy szórakozóhelyen. Két év után már csak hétvégenként nyitottunk ki, vegyes zenei palettát képviseltünk, rendszeresen voltak fellépések, de ahogy erősödött a közösségi média, kezdett leépülni minden. Engem nem annyira a hagyományos művelődési formák érdek-

nek, mint inkább a fiataloknak szóló nagyrendezvények. Először program-szervezőnek jelentkeztem, de sajnos nem volt végzettségem, ezért jó lehetőségnek bizonyult a kulturális közfoglalkoztatás indulása. 34 éves vagyok egy vendéglátós érettségi bizonyítvánnyal. Amikor idekerültem, akkor a partnerszervezetet kellett csak meggyőzni arról, hogy megbízható vagyok és elkötelezett. A Fiatalok Napján – az első nagy programon, amit a közösségi munkásként szervezhettem – 2015 áprilisában készítettünk egy felmérést. Több mint 200 fiatal töltötte ki a kérdőívet. Kérdeztük őket arról, hogy milyen szabadidős tevékenység érdeklik őket, szerintük mi számít művészeti tevékenységnek. Az már az én hatásom volt, hogy jobban koncentráltunk a zenére és a zenei stílusokra. Egyébként a kérdőív is igazolta az elképzelésemet, hogy a zene az, ami érdekli a fiatalokat, ez 90% feletti eredményt hozott. Közülük is a rap és hip-hop volt az egyik legerősebb 67%-al. Miután elkészült az elemzés, és a város megtudta, hogy van egy ilyen, nyomban érdeklődött. Szerencsére jó a kapcsolat az önkormányzattal, inkább örülnek nekem, mint akadályoznának az elképzelésekben. A sikeres ifjúsági nap határára a következő hónapban, májusban

meghívást kaptam Ajka város népségmegtartó és népességnövekedést előidéző intézkedéstervezetének előkészítő tanácskozására, amit a városházán tartottak. A meghívást úgy értelmeztem, hogy felismerték: modern, lendületes programkínálattal igenis meg lehet mozgatni ezt a korosztályt.

M. O.: Talán azért, mert piaci alapon gondolkodsz és erős támogatói oldalt tudsz megnyerni egy-egy nagyobb rendezvényhez. Legalább 4 fiataloknak szóló nagyrendezvényt szerveztél 2015-ben, és így, hogy szabad kezet kaptál, megkönnyítetted a partnerszervezeted munkáját. Milyen programokat szerveztél és hogyan tudtad megszólítani a támogatókat is?

N. B.: A fenntartónak mindig hasznosabb, ha olyan programokat támogat, amely nagy tömegeket is elér, igazolható eredményeket is felmutat. A rendezvényekhez sok-sok támogatót szerzek. Egy sportos-zenés közösségi esemény piaci alapon ugyanis nem fog megélni. Biztos, hogy kell hozzá valamilyen állami vagy támogatói pénzforgás. Az Ajkai Fiatalok Napján például a szabad levegőre csalogattuk a fiatalságot. A rendezvényt záró főműsorszám a budapesti ManGoRise zenekar volt. A sportprogramon 39 sportoló tartott

bemutatót, jellemzően a térségből, az amatőr zenekarok fellépése viszont keveseket érdekelt. Ajkáról négy ilyen zenekar is fellépett, a Leo, a Rooftop Musik, a Lyrical Carcity Nation és az MPV. Aztán augusztusban volt a Játék és Sport Piknik: a programra bárki hozhatott szabadtéri játékokat, volt parkour és street workout bemutató, sőt egy országos gördeszkás verseny is. Sok helyi ajkai BMX-es, görkorcsolyás, rolleres, gördeszkás volt fent a pályán. Jöttek a szlovákiai Komárnóból, Szekszárdról, Mosonmagyaróvárról, Székesfehérvárról és Szombathelyről is. Ezután 2015. szeptember 12-én az ajkai Városligetben a kezdeményezésre megrendeztük az első lemezlovas fesztivált. Ez a fesztivál újdonság volt a város életében. A helyi művelődési központ és a város vezetése is mellé állt a tervnek, s ezzel azon fiatalok mellé is, akiket a rendszeres programjaimmal képviselek. Köszönet érte, hogy felismerték, a világ változik, és új, modern, 21. századi zenei hangzásvilágú rendezvényekre is szükség van. Hollandiában és más nyugat-európai országokban ilyen rendezvények már régóta jelen vannak a fiatal generációk életében, és végre nálunk is megvalósulhatott. A Liget DJ Fesztiválon nem hazai és nemzetközi szupersztárok

léptek a DJ-pult mögé, hanem két ajkai (Lendon, X-Play) és egy budapesti (Tebron), kevésbé ismert lemezlovas. Az igényes elektronikus zene bemutatása volt a cél. Később nyáron részt vehettünk Szabó Jani elnökkel egy tréningen, kiszélesítettük kapcsolatainkat a megyei ifjúsági szervezetekkel. Szeptemberben a Hild Park Jam programon indítottuk el az Extrém Sportok Egyesülete Ajka bejegyzését, és ismerkedtünk meg megyei szakemberekkel, akikkel azóta is kapcsolatban vagyunk.

M. O.: Időközben az extrém sportos csapatot kezdted el összekovácsolni, és egy egyesületbe szervezni, ami már régóta terv volt, de csak most, a segítségeddel valósulhatott meg. Miért te jártad ki ezeknek a srácoknak az egyesület bejegyzését – noha te magad nem vagy sportoló? Mennyire aktív most ez a közösség, honnan kellett elindulni, hol tartotok most? Miben partner a fenntartó?

N. B.: Az extrém sport egyesület egyértelműen hasznot teremt, hiszen a programokon fellépnek látványosak és köré nemzetközi események is szervezhetőek. Mégis fontosabb az, hogy egy közösség érdekét képviselhettem, és az ügy mellé állhattam. Az extrém sport ügye már 2009-ben elkezdődött, mert van egy idősebb mag, akik már kiöregedtek azóta a parkból. Nehéz volt egyáltalán a többséggel megértetni, hogy komoly költségei vannak annak, hogy az igényeket kielégítsük, fejlesszük a parkot. Egy egyesületnek ügyvédre van szüksége, adóhatósághoz kellett menni, könyvelőre volt szükség. Ezek mind olyan kihívások, amiktől sokan megijednek. Ebben most már én is beletanultam, de az egyesületi elnök még 18 év alatti, nem tudta egyedül kijárni ezt az utat. Jelenleg 30 fős fiatal csapat alkotja az egyesületet, az elnök, Szabó Jani idén érettségizik. A partnerszervezettel való közös rendezvények kapcsán egyfajta láncreakció jött létre az ifjúsági fejlesztések terén. A 2015-ös első Fiatalok Napja Ajka nevű rendezvény hatására megfogalmazódott egy extrém sportokat összefogó egyesület iránti igény, amit 2015. november közepén be is jegyeztünk „Extrém Sportok Egyesülete Ajka” néven. Ezek a sportágak mind egyéni sportok, nem csapatban zajlanak. Sze-

retnének, hogy az Európai Unió pályázati forrásokból komolyabb bajnokságokat lehessen szervezni Ajkán. A Széchenyi 2020 keretében megjelent a „Zöld város kialakítása” című pályázati felhívás, ehhez az ajkai önkormányzat fejlesztés-stratégiai referensének segíték be ajánlatokat kérni, megfelelő méretű és anyagminőségű, Ajkán még hiányzó, versenyek rendezésére is alkalmas extrém sport elemek bővítésére. Ugyanehhez, a városok számára kiírt pályázathoz segíték ötleteket gyűjteni egy fiatalok számára kialakított közösségi épület tervéhez.

M. O.: *Ha egy nyílt közösségi tér alakul, akkor van rá esély, hogy önálló igények is felmerüljenek a térhasználatra az ajkai fiataloktól? Lenne-e alulról jövő kezdeményezés? Milyennek látod itt a részvételi demokráciát? Lehetséges, hogy más érdeklődési körű fiatalok is csoportokba szerveződjenek?*

N. B.: Gyakran tapasztalom, hogy a fiatalom passzívok, nem tesznek meg semmit magukért, nem harcolnak ki nekik fontos dolgokat. Holott régebben a nemzetközi versenyeken való indulást is megoldották maguknak, akár öt-hat ember is dolgozott az ügyért. A tervek szerint a város kaszinóját ifjúsági közösségi térré alakítják. Ez korábban közösségi ház volt, amit megvett a város. Egy időben Tial Kaszinó volt a neve, így a szóhasználatban megmaradt az elnevezés. A versenyszervezést, a jó pályát igényli most ez a csapat, de vannak más fiatalok is, így keressük a lehetőséget. A városban működik diáktanács, ami most ugyan nem aktív, de talán lehetne őket motiválni. A közművelődési intézményünk látogatói jobbára az általános iskolások köréből kerülnek ki, de vannak középiskolások, akik IKSZ keretében fordulnak meg nálunk. A fiatalok kezdeményezéseire várt a város, ilyen volt az extrém sport egyesület. Az ifjúságigazgatásban vannak pályázati kiírások erre, de kevés ilyen kezdeményezés van. Hét peremkerületi művelődési ház van Ajkán és a tagintézményekkel, mint ahol most is vagyunk, és a diáktanáccsal együttműködünk: Padrag, Csinger, Tósok, Csékút, Bódé, Babucsca, Gyepes. Valamint a két művelődési ház is tagintézményünk itt helyben. Az iskolai keretek közt maradnak

a kötelező körök, a közművelődésben nem lehet ezt ráerőltetni a fiatalokra, mégis fontos szabadidős szociális közegre kell mintákat ajánlani. Padragon van ifjúsági klub, mert az ottani fiatalok nem utazgatnak be a városba. A tagintézményekben, azaz a peremkerületi művelődési házakban, civilek közt vannak fiatalok. A két legerősebb közösség a futóké és a kerékpárosoké. A művészeti vagy sporttevékenységet végző csoportokon keresztül összefövő fiatalok a közösség tagjai maradnak. A Civilházhhoz köthető Technikai Tömegsport Egyesületben a modellezők között sok a fiatal. Van aktív fiatalság, de a kezdeményező-készségük gyenge. A baj azonban korántsem akkora, mint ahogy sokaktól visszahallom. A fiataloknak nincs hova járniuk, és nincs is miből eljárniuk. Tizenöt vagy húsz évvel ezelőtt sokkal könnyebb volt sikeres, látogatott rendezvényeket szervezni, mindenre nagy volt az érdeklődés, sokkal nyitottabb volt az új generáció is. Akkoriban nem voltak üresek a játszótérek sem, főleg nem nyáron. A mostani internetes világban a fiatalok utcai nyüzsgése sem jellemző,

ami nem csak ajkai jelenség. Nagyon nehéz feladat a fiatalokat visszaterelni a kultúra és a közösségi élet világába. Elsősorban a zenés koncertek után érdeklődnek tömegesen, a különböző sportok és játékok terén már jóval kisebb az érdeklődés részükről, ezért ezt próbáljuk meg erősíteni. De például egy program megszervezésénél a marketing a közösségi oldalakra épít, aminek pont ellene vagyok. A YouTube-nézetség alapján tesztelem a fellépőket. Ez ad információt. A modern világ vívmányait veszem igénybe, és valószínű, egy közösségi tér alapfeltétele kell, hogy legyen majd az ingyen wifi is, csak az nem mindegy, mire használják. A kulturális közfoglalkoztatásban sokféle terep kínálkozik arra, hogy fiatalokkal foglalkozzam. Megtanutam a rendezvényszervezést, amit lehetett, lépésről lépésre begyakoroltam már. Érdekel a vállalkozói oldal is, a hivatalos ügyek intézését is jól megtanultam már ebben a programban. Szívesen vennék részt olyan képzésen, ahol végzettséget kapnék abból, amit most itt csinállok... de tárlatvezetést azért nem vállalom.

NAGY BALÁZS 34 éves ajkai lakos, szakmája szerint éttermi felszolgáló. 2009 decembertől 2013 novemberéig üzletársaival Ajka belvárosában egy vendéglátó és szórakoztató ipari egységet bérlettel és üzemeltettek. A vendéglátás mellett mindig is érdekelte a rendezvény szervezés és a közösségépítés. Kamaszként nagy hatással volt rá az akkori ajkai nyüzsgő ifjúsági élet, a fiatalokkal való foglalkozást hivatásának tartja. 2014. szeptember óta a Nemzeti Művelődési Intézet Kulturális Közfoglalkoztatási Programjának keretein belül az ajkai Nagy László Városi Könyvtár és Szabadidő Központ partnerszervezetnél közösségi munkás, ifjúsági programok megvalósítója.

MEZEI ORSOLYA emberi erőforrások tanácsadó. 2013 óta vesz részt a Kulturális Közfoglalkoztatási Program szakmai megvalósításában, 2013 és 2015 között a Művelődési Intézet TÁMOP 3.2.3/B-12/1 „Építő közösségek” – Korszerű, többfunkciós közművelődési fejlesztéseket szolgáló közösségi programok, együttműködések, új tanulási formák elősegítése projektben kulturális koordinátorként is dolgozott. 2014 szeptembere óta segíti a megyei ifjúsági munkát. Hisz az egyének fejlesztésében és az élethosszig tartó tanulás modelljében, s ezt személyes példájával is képviseli.